

INFORMARE

cu privire la titlurile de valoare (obligațiunile) emise de statul român în nume propriu sau prin intermediul Casei Autonome a Monopolurilor Regatului Romaniei (CAM) anterior anului 1947

Referitor la solicitările de răscumpărare a titlurilor de datorie publică emise înainte de instaurarea regimului comunist, formulate de persoane fizice și juridice, adresate Ministerului Finanțelor, facem următoarele mențiuni:

Titlurile (obligațiunile) emise de statul român, prin intermediul Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României (CAM), în franci francezi, dolari și lire sterline au fost achitate diferențiat în funcție de cetățenia posesorului.

Cetățenii români posesori ai titlurilor împrumutului au fost obligați în 1937 să prezinte titlurile respective pentru ștampilare conform Decretului-Lege nr. 3522 pentru naționalizarea rentelor externe aflate în țară din 21 octombrie 1937. Ștampila specială "Plătibil numai în România în lei" era aplicată pe corpul titlului, pe talon și pe primul cupon devenit exigibil după publicarea decretului. Titlurile de rentă au putut fi depuse spre ștampilare până la 1 ianuarie 1938, iar cupoanele titlurilor neștampilate nu au fost acceptate la achitare.

Ulterior, la 1 aprilie 1941, s-a decretat realizarea unificării într-o rentă de stat de 4,5% a împrumuturilor externe emise de CAM, ștampilate pentru plata lor în România, precum și a acelor neștampilate, conform Decretului-Lege nr. 890 privitor la unificarea în rentă de stat 4,5% a rentelor emise de Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului României, naționalizate prin ștampilare pentru plata numai în lei, în România, precum și a celor deținute de instituțiile de stat depinzând de Ministerul Finanțelor.

Rentele și împrumuturile exprimate în lei au fost chemate la plată și lichidate prin Legea nr. 142 din 1 mai 1947 pentru amortizarea datoriei publice interne, publicată în Monitorul Oficial nr. 98 din 1 mai 1947.

Articolul 3 al acestei legi prevede că: „Plata titlurilor amortizate prin efectul acestei legi începe pe ziua de 1 mai 1947, dată la care sumele reprezentând valoarea integrală a titlurilor la dispoziția deținătorilor pot fi încasate în termen de două luni, contra prezentării titlurilor”.

Sumele corespunzătoare titlurilor neîncasate până la 1 iulie 1947 s-au vărsat într-un fond la Casa de Depuneri.

În conformitate cu Decretul nr. 124/1948, pentru deblocarea fondului și plata titlurilor de rente amortizate prin Legea nr. 142, publicată în Monitorul Oficial din 1 mai 1947 și pentru chemarea la plată a rentelor perpetue emise de stat, care a fost publicat în Monitorul Oficial din iulie 1948, se prevede că: „Sumele corespunzătoare titlurilor neîncasate până la 15 august 1947, pot fi încasate în termen de un an de la data prezentei legi contra prezentării titlurilor la ghișeele plătitoare.”

Întrucât suma corespunzătoare titlurilor de valoare menționate nu a fost încasată în termenul legal, dreptul de a solicita răscumpărarea acestora s-a prescris, conform prevederilor art. 2, alin. 2 din Decretul nr. 124/1948: „*Prin derogare de la orice dispozițiuni legale contrarii, titlurile neprezentate la plata înlăuntrul acestui termen se prescriu, iar sumele corespunzătoare vor fi făcute venit la Tezaur*”.

Reglementarea obligațiilor ce decurgeau din datoria publică externă interbelică, s-a realizat prin încheierea de acorduri între guvernul român și guvernele statelor interesate prin intermediul cărora au fost rezolvate problemele financiare aflate în suspensie.

Astfel, au fost încheiate Acorduri între Republica Populară România și Republica Austria în anul 1963, între Republica Populară Română și Republica Franceză în anul 1959, între Republica Populară Română și Regatul Norvegiei în anul 1964, între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Regatului Olandei în anul 1967, între Guvernul Republicii Populare Române și Guvernul Republicii Turcia în anul 1965, între Republica Populară Română și Statele Unite ale Americii în anul 1960, între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Regatului Belgiei și Guvernul Marelui Ducat de Luxemburg în anul 1970, între Guvernul Republicii Populare Române și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în anul 1960 și între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în anul 1976, care au fost publicate în Monitorul Oficial nr. 179 din 7.03.2008 prin Ordinul Ministrului afacerilor externe nr. 2877 din 14.12.2007.

Prin Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Suediei privind reglementarea pretențiilor suedeze nesoluționate, semnat la București la 24 iunie 2001, ratificat prin Legea nr. 570/2001 și publicat în Monitorul Oficial nr. 673 din 25 octombrie 2001, s-au stins toate pretențiile de orice natură care au aparținut, total sau parțial, direct sau indirect, unor persoane fizice și juridice suedeze, cu condiția ca acestea să fi fost cetățeni suedezi sau persoane juridice suedeze atât la data la care măsurile românești au fost luate, cât și la momentul semnării acordului.

Menționăm că practica instanțelor judecătorești este în sensul că termenul de prescripție a dreptului de a solicita plata ratelor împrumutului constatat prin obligațiunile emise de Statul Român, care au intrat sub incidența Legii nr. 142 din 1

mai 1947 pentru amortizarea datoriei publice interne, publicată în Monitorul Oficial nr. 98 din 1 mai 1947, s-a împlinit (Sentința civilă nr.7012/13.10.2017 pronunțată de Judecătoria Sectorului 5 București - Secția civilă în dosarul nr.6763/302/2017).

Mai mult, prin încheierea pronunțată în data de 08.05.2018 de Judecătoria Sectorului 5 București - Secția a II- a Civilă în dosarul nr.8292/302/2018, cu privire la o cerere de încuviințare a executării silite împotriva debitorului Ministerul Finanțelor Publice, s-a arătat că o creanță reprezentând „o obligațiune de 500 lei valoare nominală din renta română 4½% amortibilă 1931, emisă în virtutea legilor care au autorizat emisiunea acelu împrumut” nu îndeplinește condițiile caracterului cert, lichid și exigibil față de natura titlului și schimbările legislative și monetare intervenite de-a lungul timpului, de la momentul emiterii acestuia, referitoare la unificarea împrumuturilor externe, suspendarea achitării datoriei publice, amortizarea datoriei publice interne și denominarea monedei naționale. Prin urmare, instanța a apreciat ca nefiind posibilă verificarea existenței, cuantumului și lichidității creanței anterior menționate în cadrul procedurii speciale a încuviințării silite.

În ceea ce privește utilizarea documentului intitulat ”Referat privind împrumuturile de stabilizare și dezvoltare din perioada 1922-1932”, cu antetul Băncii Naționale a României, înregistrat cu numărul XIV/4/6955/26.07.2010 menționăm că acesta reprezintă un document fals, astfel cum s-a constatat prin Ordonanța de renunțare la urmărirea penală și de clasare a cauzei din data de 24.02.2016 emisă în dosarul penal nr.342/P/2014 de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin urmare în virtutea reglementărilor legale invocate în cuprinsul prezentei și raportat la practica judiciară unitară a instanțelor de judecată naționale, Ministerul Finanțelor informează posesorii titlurilor de valoare (obligațiunilor) emise de statul român în nume propriu sau prin intermediul Casei Autonome a Monopolurilor Regatului Romaniei anterior anului 1947 că acestea nu conferă un drept de creanță asupra statului, răscumpărarea acestora nemaifiind posibilă ca urmare a stingerii dreptului, titlurile neprezentate la plată în termenul defipt de Decretul nr.124/1948 nemaivând în prezent o valoare economică ci doar istorică.

Ministerul Finanțelor a dorit prin prezenta să informeze posesorii de astfel de titluri cu privire la efectele pe care acestea le au în prezent, pentru a evita eventualele consecințe juridice (de natura civilă sau penală) ce pot fi generate ca urmare a utilizării acestora.